

**Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik
markazi**

TA'LIM MUASSASASIDA XAVFSIZ VA INKLYUZIV MUHITNI TASHKIL ETISH

Toshkent-2026

XAVFSIZ VA INKLYUZIV MUHIT TUSHUNCHASI

Xavfsiz va inklyuziv muhit mohiyati

TENGLIK VA ADOLAT TAMOYILLARI

Tenglik barcha o'quvchilarga bir xil sharoit yaratishni anglatadi. Bu yondashuv har doim ham ehtiyojlarni qamrab olmaydi.

Tenglik (equality) tushunchasi

Adolat o'quvchi ehtiyojiga mos qo'llab-quvvatlashni nazarda tutadi. Bu inklyuzivlikning asosiy poydevoridir.

Adolat (equity) tushunchasi

Ijtimoiy himoyaga muhtoj o'quvchilarga qo'shimcha yordam ko'rsatiladi. Maxsus ehtiyojlar inobatga olinadi.

Amaliy misollar

Rahbar qarorlari equity tamoyiliga asoslanishi lozim. Bu adolatli ta'lim muhitini ta'minlaydi.

Boshqaruv qarorlari

JISMONIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH

Jismoniy xavfsizlik komponentlari

Infratuzilma xavfsizligi

Binoning texnik holati doimiy nazorat qilinadi. Xavfsiz foydalanish ta'minlanadi.

Step 01

Yong'in va elektr xavfsizligi

Xavfsizlik qoidalari muntazam tekshiriladi. Favqulodda vaziyatlar oldi olinadi.

Step 02

Sanitariya-gigiyena talablari

Tozalik va sog'lom muhit saqlanadi. Bu o'quvchilarning salomatligiga xizmat qiladi.

Step 03

Kirish-chiqish nazorati

Hududga kirish tartibi aniq belgilanadi. Begona shaxslar cheklanadi.

Step 04

FAVQULODDA VAZIYATLARGA TAYYORGARLIK

Evakuatsiya mashg'ulotlari

Favqulodda vaziyatlar bo'yicha mashqlar o'tkaziladi. O'quvchilar to'g'ri harakatni o'rganadi.

Xodimlar vazifalari

Har bir xodimning vazifasi aniq belgilanadi. Bu tartibsizlikni oldini oladi.

Xavfsizlik auditi

Muntazam auditlar amalga oshiriladi. Kamchiliklar bartaraf etiladi.

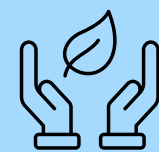

PSIXOLOGIK XAVFSIZLIK VA ZO‘RAVONLIKNING OLDINI OLISH

Psixologik xavfsizlik mohiyati

Psixologik xavfsizlik tushunchasi

O‘quvchi o‘z fikrini erkin ifodalay
oladi. Qo‘rquv va bosim bo‘lmaydi.

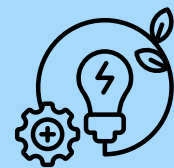
Ijobiy muloqot madaniyati

Hurmat va ishonch ustuvor bo‘ladi.
Sinf iqlimi sog‘lomlashadi.

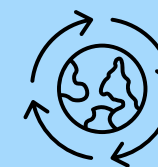
Ta‘lim jarayoniga ta‘siri

Xavfsiz psixologik muhit faollikni
oshiradi. O‘zlashtirish yaxshilanadi.

Rahbar yondashuvi

Rahbar ochiq va adolatli bo‘lishi
kerak. Bu umumiy iqlimni
belgilaydi.

BULLYING VA DISKRIMINATSIYANING OLDINI OLISH

Bullying tushunchasi

Bullying o'quvchi ruhiyatiga zarar yetkazadi. U ta'lim jarayonini izdan chiqaradi.

Yashirin diskriminatsiya

Past kutishlar va stereotiplar xavf tug'diradi. Bu inklyuzivlikka zid.

Profilaktik choralar

Erta aniqlash mexanizmlari joriy etiladi. Murojaat kanallari ochiq bo'ladi.

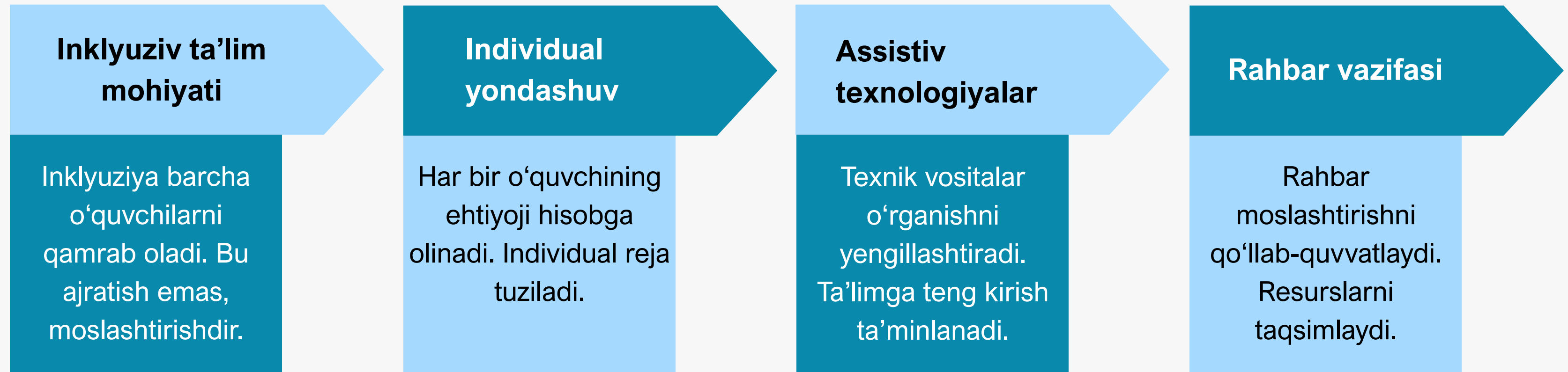
Ichki siyosatlar

Anti-bullying qoidalari ishlab chiqiladi. Ular qat'iy ijro etiladi.

INKLYUZIV TA'LIM VA MOSLASHTIRISH

Maxsus ehtiyojga ega o'quvchilar bilan ishlash

UNIVERSAL DESIGN FOR LEARNING (UDL)

UDL tushunchasi

UDL turli ehtiyojlarga mos ta'limni anglatadi. U barcha o'quvchilar uchun qulaylik yaratadi.

Materiallarni moslashtirish

Axborot turli formatlarda beriladi. O'rganish yengillashadi.

Baholash moslashuvchanligi

Baholash usullari xilma-xil bo'ladi. O'quvchi imkoniyati hisobga olinadi.

Barqaror inklyuziya

UDL inklyuziv muhitni mustahkamlaydi. Ta'lim sifati oshadi.

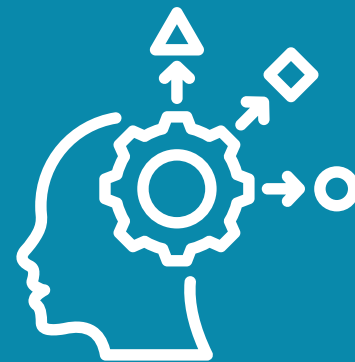
RAQAMLI XAVFSIZLIK VA BOSHQARUV MADANIYATI

Raqamli xavfsizlik va kiberxavfsizlik

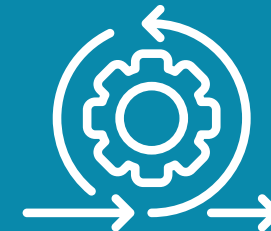
**Raqamli xavfsizlik
tushunchasi**

Onlayn muhitda himoya
muhim ahamiyatga ega.
O'quvchilar xavflardan
asraladi.

Kiberbulling xavfi

Kiberbulling yashirin
kechadi. U tezkor choralarni
talab qiladi.

Profilaktik choralar

Raqamli savodxonlik
rivojlantiriladi. Xavfsiz
muloqot o'rgatiladi.

Ichki protokollar

Aniq harakatlar tartibi
belgilanadi. Jabrlanuvchi
himoyalaniadi.

BOSHQARUV MADANIYATI VA YAKUNIY XULOSA

Yakuniy xulosa

Xavfsiz va inklyuziv muhit barqaror ta'limni ta'minlaydi. Maktab rivoji mustahkamlanadi.

**E'TIBORINGIZ UCHUN
RAHMAT!**